

Rolnummer 6630
Arrest nr. 68/2018 van 7 juni 2018

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 29, § 1, van het Vlaamse decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming, ingesteld door Antoon Lambrecht.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, en de rechters L. Lavrysen, T. Merckx-Van Goey, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter A. Alen,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 3 maart 2017 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 6 maart 2017, heeft Antoon Lambrecht beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 29, § 1, van het Vlaamse decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 6 september 2016).

De Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Staelens, advocaat bij de balie te Brugge, heeft een memorie ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de Vlaamse Regering heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 1 maart 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en F. Daoût te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 21 maart 2018 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 21 maart 2018 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

A.1. De verzoekende partij voert een schending aan, door artikel 29, § 1, van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre een persoon die in het Vlaamse Gewest woont verplicht is zich aan te sluiten bij een zorgkas, terwijl een persoon die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont daar niet toe verplicht is.

Dat verschil in behandeling van personen die allen tot de Vlaamse Gemeenschap behoren, zou een schending van het gelijkheidsbeginsel uitmaken.

A.2. De Vlaamse Regering repliceert dat de sociale bescherming een persoonsgebonden aangelegenheid is, en dat het decreet dus geldt in het Nederlandse taalgebied. Dit belet niet dat wie in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont, zich vrijwillig kan aansluiten bij een zorgkas. Dit maakt geen schending uit van het gelijkheidsbeginsel, maar vloeit voort uit de indeling van het Koninkrijk België in taalgebieden en uit de bevoegdheidsverdeling zoals die is neergelegd in de artikelen 4 en 128 van de Grondwet.

De Vlaamse decreetgever kan, inzake persoonsgebonden aangelegenheden, geen verplichtingen opleggen aan personen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen. Dit belet hen niet om zich vrijwillig te onderwerpen aan die regelgeving, door zich aan te sluiten bij een zorgkas waarop de decretale regeling van toepassing is. De Vlaamse Regering verwijst ter zake naar het arrest nr. 33/2001 van het Hof van 13 maart 2001 inzake een soortgelijke regeling, alsmede naar het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State inzake de bestreden bepaling.

- B -

B.1. Het bestreden artikel 29, § 1, van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming bepaalt :

« Elke persoon als vermeld in artikel 3, § 1, eerste lid, die in het Nederlandse taalgebied woont, moet zich vanaf een door de Vlaamse Regering te bepalen leeftijd aansluiten bij een zorgkas. Wie binnen de door de Vlaamse Regering te bepalen termijn niet aangesloten is bij een zorgkas, wordt automatisch aangesloten bij de Vlaamse Zorgkas. De betrokkene wordt daarvan onmiddellijk en schriftelijk op de hoogte gebracht. Die aansluiting vervalt als de betrokkene zich alsnog aansluit bij een zorgkas van zijn keuze.

Elke persoon als vermeld in artikel 3, § 1, tweede lid, die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woont, kan zich vanaf de leeftijd, vermeld in het eerste lid, vrijwillig aansluiten bij een zorgkas ».

B.2. De verzoekende partij leidt een middel af uit de schending, door het bestreden artikel 29, § 1, van het decreet van 24 juni 2016, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de personen die in het Nederlandse taalgebied wonen verplicht zijn zich aan te sluiten bij een erkende zorgkas, terwijl de personen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen daar niet toe verplicht zijn.

B.3.1. Het decreet van 24 juni 2016 strekt ertoe een « Vlaamse sociale bescherming » uit te bouwen, die bestaat uit drie pijlers : de zorgverzekeringstegemoetkoming, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en het basisondersteuningsbudget voor personen met een handicap (artikel 4, eerste lid). Het betreft een volksverzekering, waarbij de rechten gekoppeld zijn aan de betaling van een jaarlijkse bijdrage (artikel 4, tweede lid). De regeling van de Vlaamse sociale bescherming is geënt op de regeling van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2015-2016, nr. 715/1, p. 3), dat bij artikel 82, 1°, van het decreet van 24 juni 2016 wordt opgeheven.

Zoals de vroegere regeling inzake de zorgverzekering (arresten nrs. 33/2001 van 13 maart 2001, B.3.8; 8/2003 van 22 januari 2003, B.7; 51/2006 van 19 april 2006, B.9.5; 11/2009 van 21 januari 2009, B.12.1), valt de regeling inzake de Vlaamse sociale bescherming onder de

aangelegenheid van de bijstand aan personen die, als persoonsgebonden aangelegenheid, bij artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen aan de gemeenschappen is toegekend.

B.3.2. Het bestreden artikel 29, § 1, van het decreet van 24 juni 2016 regelt de aansluiting bij een door de Vlaamse Regering erkende zorgkas, die instaat voor de toekenning van de tegemoetkomingen van de Vlaamse sociale bescherming en voor de inning van de jaarlijkse bijdragen.

Krachtens de bestreden bepaling moet elke persoon die binnen het Nederlandse taalgebied zijn woonplaats heeft, zich vanaf een door de Vlaamse Regering te bepalen leeftijd aansluiten bij een erkende zorgkas, bij ontstentenis waarvan de persoon ambtshalve wordt aangesloten bij de door het Vlaams Zorgfonds opgerichte zorgkas. Die verplichting geldt niet voor de personen die binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad hun woonplaats hebben. Voor die personen bepaalt artikel 29, § 1, tweede lid, dat zij zich « vrijwillig [kunnen] aansluiten bij een zorgkas ».

B.3.3. De bestreden bepaling stemt overeen met de regeling die voordien was neergelegd in artikel 4 van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.

Bij zijn arrest nr. 33/2001 van 13 maart 2001 heeft het Hof, in antwoord op een middel afgeleid uit de schending, door die bepaling, van artikel 128, § 2, van de Grondwet, geoordeeld :

« B.4.1. Naar luid van artikel 128, § 2, van de Grondwet hebben de decreten waarbij de gemeenschappen de persoonsgebonden aangelegenheden regelen

‘ kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede, tenzij wanneer een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid er anders over beschikt, ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ’.

B.4.2. Terwijl artikel 4, § 1, van het decreet bepaalt dat elke persoon die binnen het Nederlandse taalgebied zijn woonplaats heeft moet zijn aangesloten bij een erkende zorgkas, bij ontstentenis waarvan de persoon ambtshalve wordt aangesloten bij de door het Vlaams Zorgfonds opgerichte zorgkas, geldt dat niet voor de personen die binnen het tweetalige

gebied Brussel-Hoofdstad hun woonplaats hebben. Voor die personen bepaalt artikel 4, § 2, dat zij zich ‘ vrijwillig [kunnen] aansluiten bij een [...] zorgkas ’.

B.4.3. Daaruit volgt dat de bepalingen van het decreet verplicht van toepassing zijn op de zorgkassen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die aan de definitie gegeven in artikel 128, § 2, van de Grondwet beantwoorden, maar dat de verplichtingen van de in dat gebied gedomicilieerde personen zijn toe te schrijven aan hun vrijwillige beslissing zich bij een dergelijke kas aan te sluiten en dat die aangeslotenen hun verplichtingen slechts moeten nakomen zolang zij aangesloten blijven.

B.4.4. Het bestreden decreet kan bijgevolg niet worden beschouwd als zijnde een decreet dat rechtsregels oplegt aan personen met woonplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ».

Het Hof besloot aldus dat artikel 4 van het decreet van 30 maart 1999 in overeenstemming was met artikel 128, § 2, van de Grondwet.

B.3.4. Hetzelfde geldt ten aanzien van het bestreden artikel 29, § 1, van het decreet van 24 juni 2016.

Door bij de bestreden bepaling erin te voorzien dat de personen die in het Nederlandse taalgebied wonen zich verplicht dienen aan te sluiten bij een erkende zorgkas, terwijl de personen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen zich vrijwillig kunnen aansluiten, heeft de decreetgever een maatregel genomen die in overeenstemming is met de regels inzake de verdeling van de bevoegdheden tussen de Staat, de gemeenschappen en de gewesten.

Het door de verzoekende partij geviseerde verschil in behandeling tussen de personen die onder het toepassingsgebied van de Vlaamse sociale bescherming ressorteren, naargelang zij in het Nederlandse taalgebied dan wel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wonen, vloeit voort uit de omstandigheid dat de Vlaamse Gemeenschap slechts bevoegd is ten aanzien van de instellingen die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

De bestreden bepaling schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet bijgevolg niet.

B.4. Het middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 7 juni 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

A. Alen